

Утвърдил:

Декан

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: Славянски филологии

Специалност: Балканистика

СЛЛ	1	0	0	1	0	6	1	7
-----	---	---	---	---	---	---	---	---

Бакалавърска програма: Балканистика

СЛЛ	1	0	0	1	0	6	1	7
-----	---	---	---	---	---	---	---	---

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина: Л 3 2 4

Нова българска литература

Преподавател: гл. ас. д-р Кристина Йорданова

Асистент:

Учебна заетост					
Аудиторна			Извънаудиторна		
Форма	Хорариум	ЕСТК	Форма	Хорариум	ЕСТК
Лекции	45		Реферат	30	
Семинари			Доклад		
Упражнения			Научно есе		
			Курсов учебен проект		
			Учебна екскурзия		
			Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	15	
ОБЩА ЗАЕТОСТ				90	
Кредити аудиторна заетост				1,5	
Кредити извънаудиторна заетост				1,5	
ОБЩО ЕКСТ				3	

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
---	---------------------------------------	---------------

1.	Work Shops {информационно търсене и колективно обсъждане на доклади и реферати)	
2.	Тематични дискусии в часовете	
3.	Демонстрационни занятия	
4.	Посещения на обекти	
5.	Присъствие в час	
6.	Тестова проверка	30%
7.	Решаване на казуси	
8.		
9.		
10.	Изпит	70%

Анотация на учебната дисциплина:

Курсът представя процесите и авторите от историята на българската литература от Освобождението до най-новите тенденции в литературата от края на XX и началото на XXI век. Проследяват се развойните процеси в художествените практики през различните периоди. Представят се идеите и дискусиите, свързани с естетическите и идеологическите търсения и полемики през отделните етапи от историята на българската литература. Обхватният период на дисциплината дава възможност на студентите да натрупат знания за практиките, тенденциите и развойните процеси в българската литература.

Предварителни изисквания:

Студентите да притежават базисни знания по българска литература. Да владеят езиковите норми на българския език и да имат добра изказна, стилистична и литературоведска култура.

Очаквани резултати:

Изясняване на механизмите, които движат литературния процес. Съзнание за връзка между литературните явления, изграждане на знания за литературната история. Натрупване на познанията за отделните автори и техните произведения, за направленията и жанровете в българската литература.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
---	-------	----------

1	Българската литература след Освобождението. Автори, тенденции, жанрове	3
2	Мемоарна вълна. Захари Стоянов, „Записки по българските въстания“	3
3	Иван Вазов. Изграждане на национално съзнание. Романът „Под игото“ и цикълът „Епопея на забравените“	3
4.	Развитие на следосвобожденската белетристика в текстовете на Тодор Влайков, Антон Страшимиров, Алеко Константинов и Елин Пелин	3
5.	Развой на ранния довоенен модернизъм. Кръгът „Мисъл“ – философия и естетика. Естетически индивидуализъм в поезията на Пенчо Славейков. Характер и поетика на българския символизъм: Яворов, Дебелянов, Лилиев	3
6.	Българската литература между двете световни войни. Автори, тенденции, жанрове	3
7.	Развой на белетристиката между двете световни войни. Поетика на Йовковия разказ. Българският диaboлизъм – характеристика и почерци (Владимир Полянов, Светослав Минков, Георги Райчев). Особенности на фантастичното при Светослав Минков.	3
8.	Развой на поезията между двете световни войни. Особенности на лириката, писана от жени – Дора Габе и Елисавета Багряна. Измерения на лявата лирика в поезията на Христо Смирненски и Никола Вапцаров. Експресионизмът на Гео Милев – характеристики на поетиката. Поезията на Атанас Далчев.	3
9.	Българската литература след 1944. Идеология и литература. Автори, тенденции, жанрове	3
10.	Характеристики на романа през 50-те години. Епическа вълна. Особенности на романа „Тютюн“ на Димитър Димов. Случаят „Тютюн“. Димитър Талев – род и национална идентичност в романа „Железният светилник“. Модели на историзация в Талевата тетралогия.	3
11.	Историческият роман на 60-те – особенности на сюжета и героя при Вера Мутафчиева („Случаят Джем“), Антон Дончев („Време разделно“), Емилиян Станев („Антихрист“), Генчо Стоев („Цената на златото“)	3
12.	Особености на поезията. Априлско поколение. Поезията през 70-те и 80-те. Борис Христов („Вечерен тропет“, „Честен кръст“). Биньо Иванов („До другата трева“, „Природи“)	3
13.	Българската литература след 1989 г. на ХХ. Литература на Прехода. Тенденции, автори, жанрови динамики. Особенности на постмодерното писане	3
14.	Тенденции в белетристиката след 1989 г. на ХХ век. Развой на романа. Постмодерни поетики, влияния на	3

	традицията. Функция на разказвача. Виктор Пасков, „Германия - мръсна приказка“. Георги Господинов, „Естествен роман“, Емилия Дворянова, „Passion или смъртта на Алиса“	
15.	Тенденции в поезията след 1989 г. на ХХ век. Поетика и влияния. Ани Илков, „Любов към природата“, „Изворът на грознохубавите“. Георги Господинов, „Черешата на един народ“. Екатерина Йосифова, „Подозрения“, „Малко стихотворения“. Силвия Чолева, „Детето на глухонемите“	3

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Обзор на българската литература след Освобождението. Автори, тенденции, жанрове
2	Захари Стоянов, „Записки по българските въстания“
3	Иван Вазов, „Епопея на забравените“, „Под игото“
4.	Тодор Влайков, „Дядовата Славчова унука“, „Лея Гена“
5.	Антон Страшимиров, „На нивата“, „На широк път“
6.	Алеко Константинов, „Бай Ганьо“
7.	Елин Пелин, разкази, „Гераците“
8.	Кръгът „Мисъл“ – естетически идеи и представители
9.	Пенчо Славейков, „Епически песни“, „Сън за щастие“
10.	Пейо Яворов, „Безсъници“, „Подир сенките на облаците“
11.	Димчо Дебелянов, стихотворения
12.	Николай Лилиев, „Птици в нощта“, „Лунни петна“
13.	Обзор на българската литература между двете световни войни. Автори, тенденции, жанрове
14.	Поетика на Йовковия разказ. „Старопланински легенди“, „Вечери в Антимовския хан“
15	Българският диаволизъм – характеристика и почерци (Полянов, Светослав Минков, Георги Райчев).
16.	Особености на лириката, писана от жени – Дора Габе („Земен път“) и Елисавета Багряна („Вечната и святата“).
17.	Гео Милев („Септември“), Христо Смирненски и Никола Вапцаров („Моторни песни“) – особености на лявото между войните
18.	Атанас Далчев, стихотворения
19.	Българската литература след 1944. Идеология и литература. Автори, тенденции, жанрове
20.	Димитър Димов, „Тютюн“. Случаят „Тютюн“.
21.	Димитър Талев, „Железният светилник“.
22.	Историческият роман на 60-те. Вера Мутафчиева, „Случаят Джем“. Антон Дончев, „Време разделно“. Емилиян Станев, „Антихрист“. Генчо Стоев, „Цената на златото“
23.	Априлско поколение. Стефан Цанев. Любомир Левчев

24.	Поезията през 70-те и 80-те. Борис Христов, „Вечерен тромпет“, „Честен кръст“. Биньо Иванов, „До другата трева“, „Природи“
25.	Обзор на българската литература след 1989 г. на ХХ. Литература на Прехода. Тенденции, автори, жанрови динамики. Особенности на постмодерното писане
26.	Виктор Пасков, „Германия - мръсна приказка“
27.	Георги Господинов, „Естествен роман“
28.	Емилия Дворянова, „Passion или смъртта на Алиса“
29.	Ани Илков, „Любов към природата“, „Изворът на грознохубавите“
30.	Георги Господинов, „Черештата на един народ“

Библиография

Основна:

- Алипиева, А.** Българската лирика през 70-те години на ХХ век. 2010.
- Ант. Критическа христоматия** по история на българската литература в периода между двете световни войни (1919–1944). съст. Б. Борисова, К. Йорданова. УИ „Св. Климент Охридски“. 2021.
- Ангов, Пл.** Българска поезия на 1990-те. Българско и постмодерно. С. 2010.
- Антонова, Ал.** Чавдар Мутафов. В търсене на художествения лик. 2011.
- Беляева, С.** Време, литература, човек: Наблюдения върху съвременната българска проза. 1986.
- Дойнов, Пл.** Българската поезия в края на ХХ век. Т. I и II. 2007.
- Дойнов, Пл.** Литература в междувековието. Поглед към българската литература 2000-2003. 2005.
- Еленков, И.** Културният фронт. София, 2008.
- Жечев, Т.** Българският роман след Девети септември. 1980.
- Жечев, Т.** Въведение в изучаването на новата българска литература. 1992.
- Иванов, Ив.** Постмодернизъмът – представи и промени. Във: сб. „Филологическият проект в началото на ХХI век“, УИ „Св. Климент Охридски“, С., 2009.
- Иванов, Ив.** Хипосемантичност, националнаидентичност и националнаилюзия. В: „Литературата“ кн.1 (9), 1999.
- Игов, Св.** Балканът, ханът и чифликът. 2011.
- Игов, Св.** История на българската литература. 2010.
- Ичевска, Т.** Митичното в българската литература светове и форми. 2000.
- Йорданов, Ал.** Своечуждият модернизъм. 1993.
- Йорданова, К.** Въображаемата жена. Граници на представите за жената в литературата и в културния живот между двете световни войни. 2011.
- Кирова, М.** Българска литература от Освобождението до Първата световна война . Част 1. 2016.
- Кирова, М.** Българска литература от Освобождението до Първата световна война . Част 2. 2018.
- Кирова, М.** Българска литература от Освобождението до Първата световна война . Част 3. 2020.

Кирова, М. Йордан Йовков. Митове и митологии. 2001.

Кирова, М. Критика на прелома. 2002. Достъпно на:
(<http://www.slovo.bg/showwork.php3?AuID=109&WorkID=5569&Level=1>)

Кирова, М. Българската литература през ХХІ век (2000-2020). 2023.

Коларов, Р. Структура на идейно-художествения свят в поемата на Гео Милев „Септември“. – сп. „Литературна мисъл“, кн. 5. 1976.

Колева, Д. Лириката на 60-те години. Стилкови тенденции и многообразие. 1998.

Константинова, Ел. Г. Райчев. Жизнен и творчески път. 1982.

Ликова, Р. Литературен живот между двете войни. Кн, 1-2.1995 – 1996.

Ликова, Р. Литературни търсения през 90-те години. Проблеми на постмодернизма. С. 2001.

Ликова, Р. Поезия на седемдесетте и осемдесетте години. 1994.

Ликова, Р. Поети на 40-те години. 1997.

Ликова, Р. Разказвачът в съвременната белетристика. 1976.

Малинова, Л. Български поетеси между двете световни войни : Елисавета Багряна, Дора Габе, Пенка Цанева-Бленика, Магда Петканова, Мария Грубешлиева, Весела Василева. 1999.

Панова, И. Вазов, Елин Пелин, Йовков – майстори на разказа. 1988.

Пелева, И. Йордан Радичков. Дума, разказ и тъга. 2004.

Пенчев, Б. Българският модернизъм: моделирането на Аз-а. 2003.

Пенчев, Б. Септември 23: идеология на паметта. 2006.

Пенчев, Б. Тъгите на краевековието. Изд. „Литературен вестник“, С., 1998. Достъпно на <http://www.slovo.bg/showwork.php3?AuID=113&WorkID=8598&Level=1>

Русева, В. Мистичният Йовков. 1998.

Сб. Игра на сенките. Българска диаволична фантастика. съст. Огнян Сапарев, 1983.

Сб. Неслученият канон: Български писателки от Възраждането до Втората световна война. съст. М. Кирова. 2009.

Симеонова-Конах, Г. Постмодернизъмът. Българският случай. 2011.

Славов, Ат. Българска литература на размразяването. 1994.

Станков, Ив. Йовковото творчество. 1999.

Станков, Ив. На пътя на историята. Творчеството на Димитър Талев. 2002.

Станков, Ив. Скръбният, нежният (Лирическият свят на Асен Разцветников). 1993.

Станков, Ив. Смърт не може да има. В лирическият свят на Борис Христов. 1996.

Стефанов, В. Българска литература ХХ век. 2003.

Стефанов, В. Българска литература. ХХ век. 2003.

Стефанов, В. Разказвачът на модерните времена. 1990.

Стоичкова, Н. Критически езици и идеологически полета. Фрагменти от едно столетие 1878-1989. 2018.

Стоянова, Н. Възходът на слънчогледите. Българската литература от 20-те и 30-те години на ХХ век: опити с времето. 2015.

Сугарев, Е. Поезията на Александър Вутимски: паралелни прочити. 2009.

Трайкова, Е. Българските литературни полемики. 2001.

Трайкова, Е. Българските литературни полемики. 2001.

Хранова, А. Георги Господинов: разорявания. 2004.

Хранова, А. Литературният човек и неговите български езици. 1995.

Цанева, М. Иван Вазов в Пловдив. 1966.

Цанева, М. Из поетичния свят на Иван Вазов. 1965.

Чолаков, Здр. Съдбата на идеите в литературата. 2000.

Янев, Вл. Българската литература след първата световна война. 2002.
Янев, С. Пародийното в литературата (пародийно и пародия в българската литература от Вазов до Смирненски). 1989.
Янев, С. Тенденции в съвременната проза. 1977.

Допълнителна:

Алипиева, А. Българската поезия от 60-те години на XX век. На повърхността. Под повърхността. 2004. Достъпно на:
https://litenet.bg/publish/aalipieva/poezia_60/index.html
Арнаудов, М. Кирил Христов. Живот и творчество. 1967.
Арнаудов, М. Яворов: Личност, творчество, съдба: Биогр. и психол. Анкета. 1961.
Атлас на българската литература 1878-1914. съст. С. Янев, Б. Борисова, С. Петков. ИК „Жанет45“, София, 2003.
Беляева, С. Преображенията на героя в съвременната белетристика. 1977.
Бумбалов, Л. Българският роман между двете световни войни. 1989.
Георгиев, Н. Името на розата и на тютюна. Изд. „БАН“, София, 1992.
Георгиев, Н. Как разказва Захари Стоянов в „Записки по българските въстания“. В: Захари Стоянов. Нови изследвания и материали. 1980.
Георгиев, Н. На повратки в село – или към света? Никола Вапцаров и Николай Марангозов по кръстопътищата на българската литература. 1999.
Дакова, Б. Яворов. Археология на автора. 2002.
Димитрова, Ел. Изгубената история. Аспекти на митологичното и историчното в поезията на 20-те години. 2001.
Дойнов, Пл. Българската литература и началото на XXI век (2004-2012). 2013.
Ликова, Р. За някои особености на българската поезия 1923-1944 г. 1962.
Ликова, Р. История на българската литература – поети на 20-те години. 1979.
Можейко, Е. Социалистическият реализъм. София, 2009.
Ничев, Б. Съвременният български роман. Към история и теория на епичното в съвременната българска художествена проза. 1978.
Панов, Ал. Поезията на Смирненски и митът за сътворението на света. – сп. „Литературна мисъл“, кн. 1. 1991.
Стефанов, В. Творбата място в света. 2004.
Стефанов, В. Участта Вавилон. 2000.
Стоянова, Н. Украси и гримаси. Мода и модерност в българската литература от 20-те и 30-те години на XX век. 2022.
Сугарев, Е. Българският експресионизъм. 1988.
Христов, И. Кръгът „Стрелец“ и идеята за родното. 2010.
Цанева, М. Петима поети. Литературнокритически очерци. 1974.

Дата: 03.06.2024 г.

Съставил:
гл. ас. д-р Кристина Йорданова

Приета с протокол №7 на ФС на ФСФ от 09.07.2024 г.